

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра пропедевтики педіатрії

Силабус навчальної дисципліни
«Клінічне медсестринство. Догляд в педіатрії та неонатології»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3,0 кредити ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	Протягом семестрів згідно графіка Кафедра пропедевтики педіатрії Адреса: 65082 Україна, м. Одеса, пров. Валіховський, 5
Викладач (-і)	Старець О.О., д.мед.н., професор
	Федоренко О.В., к.мед.н., доцент
	Лосева К.О., к.мед.н., доцент
	Годлевська О.В., к.мед.н., доцент
	Хіменко Т.М., доцент
	Кобан Н.А., асистент
	Пирогова А.С., асистент
	Черниш С.Б., асистент
	Россіхіна Н.М., асистент
	Шаповаленко І.Є., асистент
Контактна інформація	+38(048)723-74-84 proped_ped@onmedu.edu.ua Кафедра пропедевтики педіатрії Адреса: 65082 Україна, м. Одеса, пров. Валіховський, 5

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни «Клінічне медсестринство. Догляд в педіатрії та неонатології» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми професійної підготовки за спеціальністю 223 «Медсестринство», у ході вивчення якого здобувачі вивчають принципи роботи медичної сестри у педіатричному стаціонарі.

Метою викладання є опанування здобувачем спеціальності «Медсестринство» практичних навичок з догляду за дітьми різного віку, одержаних при вивченні основних клінічних та теоретичних дисциплін та їх подальшого поглиблення й удосконалення під час роботи в лікувально-профілактичних закладах, а також ознайомлення з роботою медичного персоналу в умовах майбутньої діяльності на базах лікувально-профілактичних закладів.

Завдання дисципліни:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра пропедевтики педіатрії

- ♦ сформувати навички комунікації;
- ♦ навчити виконувати медичні маніпуляції, які виконує медична сестра;
- ♦ навчити планувати та проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи;
- ♦ сформувати вміння вести медичну документацію.

Очікувані результати :

В результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні знати: морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації у клініці; основні функціональні обов'язки медичної сестри в дитячих поліклініках та педіатричних стаціонарах; основні принципи ведення медичної документації стаціонарного лікувального закладу; стандарти медичних технологій у практичній діяльності медичної сестри.

Здобувачі повинні вміти:

- Забезпечувати догляд за дітьми на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності задовольняти свої щоденні потреби.
- Володіти навичками комунікації з дітьми та їх родичами.
- Роспізнавати невідкладні стани у дітей та надавати долікарську медичну допомогу.
- Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму.
- Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення особистої гігієни пацієнта.
- Вести медичну документацію.
- Планувати та проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи.
- Забезпечувати та проводити особисту гігієну пацієнта
- Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

При викладанні дисципліни «Клінічне медсестринство. Догляд в педіатрії та неонатології» використовуються методи навчання: бесіда, рольові ігри, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнтів, відпрацювання навичок, виконання маніпуляцій за переліком 2,5, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах, безпосередня робота з пацієнтом.

Клінічною базою кафедри пропедевтики педіатрії є Багатопрофільний медичний центр ОНМедУ. Практичні заняття з дисципліни проводяться у відділеннях дитячої клініки та в приміщеннях кафедри пропедевтики педіатрії, яка розташована на території дитячої клініки.

Зміст навчальної дисципліни

Тематичний план практичних занять:

Тема 1. Структура та функції медичних закладів, що надають медичну допомогу дітям. Структура та функції поліклініки. Структура та функції педіатричного стаціонару.. Завдання і структура приймального відділення дитячої лікарні. Основні професійні обов'язки

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра пропедевтики педіатрії

медичної сестри приймального відділення. Сортуванні пацієнтів. Ідентифікація пацієнтів.

Тема 2. Організація роботи медичної сестри. Ознайомлення з посадовими інструкціями та діючими наказами, що регламентують професійну діяльність медичної сестри педіатричного профілю. Особливості комунікації та деонтології в роботі медичної сестри з дітьми та їх родичами. Основні навички комунікації у спілкуванні з хворими дітьми та їх батьками/опікунами. Принципи атравматичного догляду. Принципи фахової субординації в системі педіатр – середній медичний персонал – молодший медичний персонал

Тема 3. Обов'язки медичної сестри педіатричного відділення. Організація роботи поста медсестри. Документація, що заповнюється медичною сестрою відділення, та правила її ведення. Правила передавання чергувань наступній зміні. Реєстрація пацієнтів, що надходять до відділення. Робота з листком призначень.

Тема 4. Оцінка життєвих ознак та виявлення ознак небезпеки. Термометрія, дослідження центрального та периферичного пульсу, частоти серцевих скорочень, частоти дихання, вимірювання артеріального тиску, проведення пульсоксиметрії. Внесення даних до медичної документації.

Тема 5. Інфекційний контроль. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму. Стандартні операційні процедури (СОП). Гігієна медичного персоналу. Вимоги до одягу і поведінки персоналу у зв'язку з інфекційним контролем. Гігієнічна антисептична обробка рук та гігієнічне миття рук. Догляд за руками. Засоби індивідуального захисту.

Тема 6. Інфекційний контроль. Запобігання поширенню інфекцій, що передаються крапельним, повітряним шляхом; кишкових, парентеральних інфекцій. Універсальні заходи безпеки при контактах з кров'ю та біологічними рідинами.

Тема 7. Інфекційний контроль при виконанні ін'єкцій. Практика безпечних ін'єкцій. Запобігання поширенню парентеральних інфекцій. Дії у разі аварії при контактах з кров'ю та біологічними рідинами.

Тема 8. Інфекційний контроль. Збирання та утилізація відходів. Дії в разі аварійного забруднення об'єктів біологічними матеріалами. Транспортування біологічного матеріалу.

Тема 9. Прибирання та дезінфекція. Організація поточного та генерального прибирання. Дезінфекція виробів медичного призначення. Передстерилізаційне очищення. Стерилізація. Догляд за іграшками.

Тема 10. Догляд за новонародженою дитиною. Тепловий ланцюжок в пологовому залі. Догляд за пупковим залишком і пупковою ранкою новонародженої дитини. Догляд за очима новонародженої дитини у пологовій залі. Техніка антропометричних вимірювань. Проведення антропометричних досліджень (вимірювання довжини тіла / зросту, маси тіла та окружності голови, обвіду живота).

Тема 11. Особливості догляду за здоровою та хворою дитиною. Догляд за порожниною рота, очима, носом, вухами, нігтями і волоссям здорової та хворої дитини. Методика туалету дитини залежно від статі під час зміни підгузка за допомогою вологих серветок. Зміна підгузка. Догляд за шкірою: профілактика попріlostей. Переміна натільної та постільної білизни. Вимірювання температури тіла. Догляд за дітьми з гарячкою.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра пропедевтики педіатрії

Охолоджуючі засоби. Накладання компресів («сухих», «гарячих», «холодних»). Підготовка пацієнта до збору сечі та калу.

Тема 12. Принципи контролю за вживанням рідини та харчуванням. Організація та особливості харчування дітей. Техніка приготування продуктів харчування дітей раннього віку (мол. суміш, сік та ін.). Організація харчування дітей в умовах стаціонару. Методика годування дитини з чашки. Годування важкохворих дітей. Безпека приготування та видачі їжі. Контроль якості харчової сировини.

Тема 13. Догляд з метою розвитку дитини. Заходи безпеки в оточенні дитини. Організація умов для гармонійного розвитку дітей.

Тема 14. Поняття паліативної допомоги. Основні принципи. Хоспіс. Мобільна паліативна допомога. Основи загального та спеціального догляду за паліативним пацієнтом. Профілактика пролежнів. Роль медичного персоналу в оцінці та управлінні болем.

Тема 15. Навички комунікації з невиліковним пацієнтом та його родичами. SPIKES протокол.

Тема 16. Забезпечення діагностичного процесу у педіатричному стаціонарі. Техніка використання швидких тестів для експрес-діагностики інфекцій (на грип, COVID-19, стреп-тест та ін.). Техніка взяття мазків із зівка та носа. Правила взяття сечі для загального аналізу, дослідження за методикою Зимницького, забір середньої порції сечі, добової сечі. Техніка катетеризації сечового міхура м'яким зондом. Використовування швидких тестів - тест-смужки для аналізу сечі. Підготовка хворих і необхідного обладнання для взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму.

Тема 17. Правила забору крові з периферійних вен для досліджень. Забор крові з пальця, п'яти. Процедура неонатального скринінгу. Техніка проведення глікометрії. Вимоги щодо інфекційного контролю

Тема 18. Забезпечення лікувального процесу у педіатричному стаціонарі. Правила та методи введення дітям лікарських засобів. Облік та правила зберігання ліків: облік сильнодіючих і наркотичних речовин та правила їх зберігання; зберігання ліків на посту медичної сестри. Техніка введення таблеток, порошків, мікстур, сиропів, супозиторіїв, крапель. Особливості використання очних та вушних крапель у дітей. Техніка назального душу.

Тема 19. Методика встановлення назогастрального та орогастрального зонду. Підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій. Постановка клізм.

Тема 20. Забезпечення оксигенотерапії. Методика та техніка подавання зволоженого кисню. Відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів.

Тема 21. Методика проведення аерозольної (інгаляційної) терапії. Правила користування кишеньковим і стаціонарним інгаляторами. Методика проведення інгаляції через спейсер.

Тема 22. Організація роботи сестри маніпуляційного кабінету. Документація маніпуляційного кабінету. Організація роботи сестри процедурного кабінету. Документація процедурного кабінету. Методи ін'єкційного введення ліків. Вилучення ліків із ампул та флаконів. Техніка виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій. Розрахунок дози антибіотика.

Тема 23. Техніка внутрішньовенного введення ліків. Постановка доведеного катетера.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра пропедевтики педіатрії

Правила заповнення систем для інфузії та проведення внутрішньовенних вливань.
Використовування інфузомата.

Перелік рекомендованої літератури

Основна

1. Основи медсестринства: підручник/В.М. Лісовий, Л.П. Ольховська, В.А. Капустник. — 3-є вид., переробл. і допов. — К. : ВСВ “Медицина”, 2018. — 912 с. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка / Любов Савка, Людмила Разинкова, Елена Коцар.- К. : Медицина, 2018. - 600 с.
2. Касевич Н.М. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. — 7-е вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
3. Сестринська справа: підручник / Н.М. Касевич, І.О. Петряшев, В.В. Сліпченко, Ф.І. Левіна, Л.В. Виноград, Г.Г. Рой, А.М. Скороход, О.Д. Манаєнкова, С.С. Павловська, Л.В. Холявицька, О.В. Кануннікова; за ред. В.І. Литвиненка; за ред. В.І. Литвиненка, Н.М. Касевич. — 3-є вид., випр. — К.: ВСВ “Медицина”, 2017. — 816 с.

Додаткова

1. Клінічне обстеження дитини : навч. посіб. Для студ. ВНЗ / О. В. Катілов, Д. В. Дмитрієв, К. Ю. Дмитрієва, С. Ю. Макаров. 2-е вид. — Вінниця : Нова Книга, 2019. — 518 с. : іл. — (Педіатрія).
2. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка / Любов Савка, Людмила Разинкова, Елена Коцар.- К. : Медицина, 2018. - 600 с.
3. Котова Н.В., Старець О.О., Хіменко Т.М., Геращенко Ю.О., Коваленко Д.А. Дослідження існуючої практики годування дітей першого року життя: опитування батьків /Н.В.Котова, О.О.Старець, Т.М. Хіменко, Ю.О.Геращенко, Д.А. Коваленко //Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. — 2020. — № 1(35). — С.14–21. <https://doi.org/10.24061/2413-4260.X.1.35.2020.2>
4. Котова Н.В.,Старець О.О., Хіменко Т.М., Геращенко Ю.О., Федоренко О.В. Як оптимізувати практику вигодовування немовлят / Н.В.Котова, О.О. Старець, Т.М. Хіменко, Ю.О. Геращенко, О.В. Федоренко// Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. — 2020. — № 2(36). — С.29-36.
5. Догляд і підтримка дітей з ВІЛ-інфекцією: навчальний посібник для персоналу дитячих установ, батьків, опікунів, соціальних працівників та інших осіб, що доглядають за дітьми з ВІЛ-інфекцією / [М. Л. Аряєв, Н. В. Котова, О. О. Старець та ін.]. — К.: Кобза, 2003. — 168 с.
6. Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги [Електронний ресурс] / Закон України від 07.07.2011 р. № 3611-VI. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3611-17>
7. Про затвердження Загальнодержавної програми боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 року [Електронний ресурс] / Закон України від 23.12.2009 р. № 1794-VI. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1794-17>
8. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації паліативної медичної допомоги при хронічному больовому синдромі [Електронний ресурс] / Наказ МОЗ України від 25.04.2012. № 311. http://moz.gov.ua/ua/portal/dn_20120425_311.html

Інформаційні ресурси

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра пропедевтики педіатрії

1. Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
2. Medscape: https://emedicine.medscape.com/pediatrics_general

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
 2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину(5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра пропедевтики педіатрії

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра пропедевтики педіатрії

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.